

ЗДРАВЉЕ

Гласило Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије ● децембар 2016. године ● број 96

Сретним Божићним
и новогодишњим
празницима

ЗДРАВЉЕ НИЈЕ НА ПРОДАЈУ – СТОП ПРИВАТИЗАЦИЈИ

Под слоганом „Здравље није на продају – стоп приватизацији“ 10. децембра у минут до дванаест на протесту у Новом Саду окупило се око хиљаду чланова Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије да изрази своје незадовољство због урушавања радно-правног положаја запослених у апотекарским установама

У захтевима са тог скупа који су прослеђени премијеру Александру Вучићу и министрима здравља, државне управе и локалне самоуправе и рада и запошљавања др Златибору Лончару, Ани Брнабић и Александру Вулину, истиче се: Да се ни под којим условима не спроводи поступак приватизације апотека у државном сектору; Да се по хитном поступку донесе План мреже апотека у Републици Србији (државног и приватног сектора); Да РФЗО у целости преузме обавезу исплате плата запосленима уз укидање марже или да се апотекама врати рабат који је РФЗО усмерио у своју касу и да се увећа проценат марже на најмање 20 одсто, из разлога што је постојећа маржа од 12 одсто неодржива за апотекарски систем; Да се изврши измена прописа како би се створили услови за једнако пословање свих апотека (државних и приватних) у Републици Србији; Да се утврди јединствена цена лека; Да се по хитном поступку изврши анексирање уговора РФЗО са апотекама уз одобравање додатног процента марже на већ фактурисане услуге.

Такође, захтева се измена позитивних прописа како би се обезбедило пружање квалитетнијих услуга здравствене и социјалне заштите (унапређење услова рада, обезбеђење довољног броја медицинских сестара, неговатељица, лекара, немедицинских радника, обезбеђење средстава за плаћање извршеног рада запослених...) и потпуна контрола Министарства здравља над радом Републичког фонда за здравствено осигурање. Захтеви Синдиката везани за решавања статуса апотека и положаја запослених нису решени иако је Синдикат још од 2012. године указивао на алармантно стање у апотекама. Уколико дође до приватизације апотека, грађани Републике Србије ће остати без Уставом гарантованог права да свако има право на

 СИНДИКАТ ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВУ
И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ СРБИЈЕ

ЗДРАВЉЕ НИЈЕ
НА ПРОДАЈУ

ПРИВАТИЗАЦИЈА

 СЕКЦИЈА МЛАДИХ
СИНДИКАТА ЗАПОСЛЕНИХ У ЗДРАВСТВУ
И СОЦИЈАЛНОЈ ЗАШТИТИ СРБИЈЕ

заштиту свог физичког и психичког здравља, из разлога што власници приватног капитала отварају апотеке у местима у којима могу да остваре профит, а не због општег интереса – здравствене заштите становништва. То даље значи да ће све нерентабилне апотеке које се налазе у удаљеним приградским или сеоским подручјима бити затворене, а грађани остати без могућности да се снабдеју лековима у срединама у којима живе. У бројним установама здравства и социјалне заштите постоји мањак извршилаца чак и у односу на онај број одређен актом Владе Републике Србије што урушава ове делатности.

РФЗО гледа на сваки начин да умањи примања запослених, а на пружање континуиране здравствене заштите не обраћа пажњу, а отпочели су и са утужењима установа ради повраћаја наводно незаконито утрошеног новца (све спорове изгубили у првом степену).

Запослени раде прековремено, марљиво и професионално обављају поверене послове, а РФЗО не жели да пребаци средства за обављени рад под изговором да су неплански трошена средства и тиме урушава цео здравствени систем.

Због тога, Синдикат инсистира да се по хитном поступку изврше измене Закона о здравственој заштити, Закона о здравственом осигурању, Закона о социјалној заштити, Правилника о ближим условима за обављање здравствене делатности, Правилника о ближим условима и стандардима за пружање услуга социјалне заштите, Уредбе о коефицијентима и да се донесе Закон о апотекарству, да се изузму здравство и социјална заштита од забране запошљавања, односно да се да генерална сагласност за пријем новозапослених до оног броја утврђеног актом Владе Републике Србије о максималном броју запослених.

Деградација фармацеутске струке

Сви смо свесни тешке ситуације у којој се налази државно апотекарство. Последице системског урушавања и неодговорног понашања појединаца носе и запослени али и грађани. Нередовна исплата зарада, лоша снабдевеност, односно успорена и нередовна испорука лекова, само су неке од последица насталог хаоса. Отежано пословање угрожава континуитет и квалитет пружене здравствене услуге, па самим тим доводи у питање и очување и одржавање здравља наших суграђана. Пацијенти који су годинама са пуним и оправданим поверењем долазили по стручне савете и терапију, сада из наше апотеке одлазе празних руку.

Стање несигурности, неизвесности, стални страх од егзистенцијалних проблема, постали су наша свакодневница. Ми смо једини здравствени радници који су или већ остали, или ће за који дан остати без основног права на здравствену заштиту, односно без оверених здравствених књижица! Ту смо да другима пружимо здравствену заштиту, док је нама иста ускраћена.

Доведени смо на маргину здравства. Статус фармацеута и фармацеутске струке у нашем здравственом систему је поражавајући. Осећамо се деградирано и као професионалци и као људи. Због тога смо 10. децембра били у Новом Саду. Да кажемо да смо предуго чекали, предуго били

стрпљиви, превише поверљиви. Да кажемо да заслужујемо више.

Не тражимо ми немогуће. Ми, пре свега, желимо да радимо у нормалним професионалним условима и тако обезбедимо сигурност, како за запослене, такође и за пацијенте, те да заједно очувамо традицију, углед и квалитет апотекарске праксе.

Овај пут не планирамо да посустанемо већ ћемо бити упорни и истрајни. Овај пут ћемо се изборити за наше право на достојанствен рад и живот, јер сада је заиста минут до 12.

Јелена Лопатић,
дипломирани фармацеут специјалиста

Наставља се одлазак лекара

У систему здравства Србије недостаје неколико хиљада медицинских радника

Оцењујући рад Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије у години која је на истеку, др Зоран Савић, председник тог Синдиката, као једну од значајнијих активности истиче ону којом су од Владе Републике Србије издејствовали одлуку о враћању незаконитог плаћања солидарног пореза на кумулативне зараде и на зараде породиља.

Такође, Синдикат је успео да се избори за повољнији текст Закона о систему плата запослених у јавном сектору у односу на онај који су предложили представници Владе. Захваљујући активностима у Социјално-економском савету, објашњава Савић, измењен је текст у корист запослених. Нажалост, Закон неће бити примењен од првог јануара наредне године јер још нису донети остали посебни закони па ће примена бити одложена за годину дана.

Захваљујући ангажовању Синдиката, Уставни суд Србије ставио је ван снаге члан 20 Закона о максималном броју запослених у јавном сектору. У децембру одлазеће године, додаје Савић, Синдикат је своје активности заокружио организовањем протеста поводом статуса апотекарских установа. На скупу у Новом Саду 10. децембра, у минут до дванаест, под називом „Здравље није на продају – стоп приватизацији“ окупило се око хиљаду чланова Синдиката. Захтеви са тог протеста прослеђени су премијеру Србије и надлежним министрима.

-Очекујемо њихов позив за састанак и разговор на тему положаја запослених у апотекама и тако решимо тај проблем. Порука са скупа у Новом Саду је да ће разговора бити у Београду, а онда ће морати да нас чују, наглашава Савић, и додаје – „они одлучују сада а ми ћемо у априлу“!

Поред свих досадашњих активности, пред Синдикатом је измена Уредбе о коефицијентима, како би се, каже Савић, на адекватан начин сагледао положај у службама хитне медицинске помоћи, првенствено возача и медицинских сестара и

техничара. У данима који следе, Синдикат ће се суочити и са најављеним новим кругом рационализације у здравству, која ће се првенствено односити на немедицинске раднике.

Скупштина Србије донела је недавно одлуку о Закону о буџетском систему којим се продужава забрана запошљавања и у 2017. години.

-У случају да се то стриктно примењује здравствени систем у Србији могао би да се уруши. Међутим, из Министарства здравља је најављено да ће се наставити са пријемом медицинског кадра. У следећој годни посао би требало да добије око хиљаду лекара и медицинских сестара, чиме би требало да се попуни недостајући број, а тај број је много већи јер недостаје неколико хиљада лекара и сестара у систему здравства у Србији. Све ове мере су крпљење рупе а не систематско

решавање проблема, каже Савић.

Нажалост, одлив кадрова, према речима Савића, се наставља и све је више лекара и сестара, који, поред скандинавских земаља и Швајцарске, одлазе у Немачку.

-Ускоро ћемо се суочити са катастрофалним последицама овакве политике забране запошљавања, јер ће због недостатка лекара и сестара наше здравство бити пред колапсом. На евиденцији Националне службе за запошљавање имамо довољан број здравствених радника. Кад би се они запослили здравство би могло да функционише, али не смемо да заборавимо да је за њихову едукацију потребно време. Неко ко је завршио медицинску школу и није радио десет година неће моћи у старту адекватно да обавља свој посао. Потребно је време да научи основе овог посла. Такође, специјализација лекара траје пет година, сада треба запослити младе људе и дати им специјализацију, како бисмо за десет година имали квалитетан кадар, у супротном лоше се пише грађанима Србије“, закључује др Зоран Савић.

Ј.Поповић

Прим. Радмила Обреновић, председница ГОС Београда и члан Председништва Синдиката:

Година одлука

Годину иза нас памтићемо по неколико важних догађаја за запослене у здравству и социјалној заштити. Почетком године постигли смо да коначно топли оброк и регрес не буду садржани у коефицијенту којим се одређује плата запосленима. Ова одредба је садржана у Закону о систему плата у јавним службама на чији смо изглед значајно утицали и кроз протест, преговоре и убеђивања допринели да се уграде решења из Закона о раду.

Такође, у најави је другачији обрачун зарада и напуштање досадашњег система обрачуна плата у складу са Уредбом која је пре шестнаест година донета као привремена а остала је на снази до данас. Ову годину карактерише и доминантан утисак да приватизација у здравствени сектор улази на велика врата, али прекривена магичним плаштом да за већину остане невидљива.

У времену које је пред нама Синдикат мора енергично да се укључи у дефинисање одредби Закона о здравственој

заштити и здравственом осигурању, као и у измене Закона о коморама.

Такође, предстоји нам велики рад на изради секторских закона у домену наше делатности који ће омогућити пуну примену Закона о систему плата у јавним службама. Оно у шта дубоко и непоколебљиво верујем је да можемо много више и боље да утичемо на обликовање наше будућности у години пред нама, јер је она преломна за систем здравства и социјалне заштите. Убеђена сам у нашу синдикалну моћ јер смо у овој години изабрали одговорно и компетентно руководство за које верујем да неће жалити снагу и енергију да пробије све баријере на путу социјалног дијалога и синдикалне борбе. Звучи као фраза али је чињеница иза које стојим – **можемо и учинићемо много!**

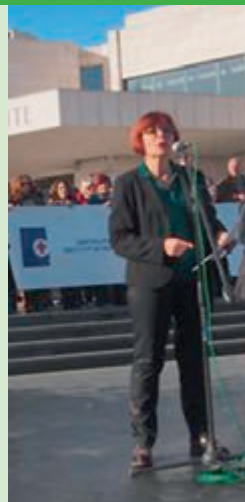
Др Дуња Циврић, председница ПО Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Војводине:

Борба за права запослених

Иза нас је још једна у низу „тешких“ година за запослене у здравству и социјалној заштити Србије. Оснажени новим активистима након завршених синдикалних избора, борили смо се за очување радних места, материјалног статуса, укидање забране запошљавања, решавање статуса апотекарских установа. Борили смо се да запослени на одређено време који раде две године и дуже добију статус стално запосленог радника, јер они обезбеђују функционисање система. Захтевали смо да надлежна министарства РС предузму мере ради измене прописа да се услови рада у установама здравства и социјалне заштите унапреде (да се плати прековремени рад, да се запосли потребан број медицинских сестара, неговатеља, доктора)!

Као реални и одговорни људи захтевали смо да нас уваже и саслушају они који доносе одлуке, јер за лошу ситуацију у здравству и социјалној заштити нисмо одговорни ми, који свакодневно бринемо о болеснима и немоћнима.

Нису нас чули па смо морали да носимо заставе и транспаренте по трговима. Чули су се наши захтеви на протесту у Новом Саду! Чули су се и много даље! И ако буде било потребно чуће се и у 2017. години.

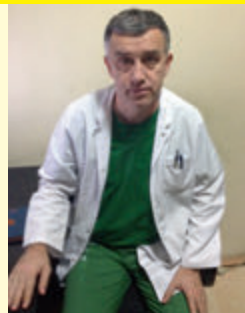

Др Златан Елек, председник Косовскомитровачког округа:

Континуирана едукација

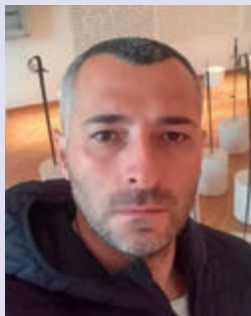
Годину која је на измаку обележиле су, пре свега, активности Синдиката на доношењу Закона о платама и заштити права запослених у установама здравствене и социјалне заштите као и у апотекарским установама. Тим поводом обрађали смо се премијеру Србије Александру Вучићу и министарствима здравља, финансија и рада.

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Косовскомитровачког округа максимално је био укључен у решавање проблема запослених у здравству и социјалној заштити, што се огледа у давању солидарне помоћи, организовању рекреативних одмора, учествовању у организацији континуиране медицинске едукације као и опремања одређених служби на нивоу Здравственог центра Косовска Митровица.

Минули рад за све године стажа

Рад Пододбора за социјалну заштиту Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије у години на измаку био је базиран на побољшању радно-правног и материјалног положаја запослених. Пре свега, изборили смо се да се кроз Посебан колективни уговор запосленима исплаћује минули рад за све године радног стажа проведене на пословима у оквиру социјалне заштите а не само у последњој установи где сада ради.

Један од проблема који нас мучи већ три године је недостатак одговарајућег кадра, а у исто време уводе се нови стандарди и нормативи. Стално истичемо тај проблем али ресорно министарство на сва наша упозорења не реагује. Указивали смо и на кашњење са изградом и усвајањем новог Закона о социјалној

заштити. Захтевали смо од ресорног министарства и да се плате за следећу годину повећају за 10 одсто, што би било разумно повећање, имајући у виду и прошлгодишње повећање од 3 одсто.

Желимо да са ресорним министарством будемо равноправан социјални партнер, да учествујемо у раду, да се питамо и дајемо предлоге за боље функционисање. То су неке од жеља са којима улазимо у следећу годину, у нади да ће нас ресорно министарство препознати као партнера који жели добро овом друштву, јер запослени у социјалној заштити брину о најугроженијем становништву.

У години за нама успели смо да придобијемо нове чланове, који су препознали квалитет у раду нашег Синдиката.

Проблеми са плаћањем прековременог рада

У протеклом периоду Синдикату запослених у здравству и социјалној заштити Србије стигло је више дописа чланства и овлашћених синдикалних представника у којима се наводи да је поступањем Републичког фонда за здравствено осигурање (филијала) онемогућена исплата прековременог рада (приправности, дежурстава) запосленима који раде на пословима са повећаним ризиком, односно са скраћеним радним временом, наведено је у допису министру здравља др Златибору Лончару, који је Синдикат упутио почетком новембра.

На овај проблем указивано је годинама уназад, а за решавање истог предложене су измене и допуне Закона о здравственој заштити и то на начин да се пропише да "запослени који раде са скраћеним радним временом могу да раде прековремено, ради пружања континуиране здравствене заштите". Тренутно стање, фактичко и правно, истиче се у допису, је неодрживо и угрожава цео здравствени систем. Због недовољног броја извршилаца није могуће обезбедити континуирану здравствену заштиту без увођења прековременог рада, а РФЗО оспорава исплату оваквог рада запосленима који раде на пословима са повећаним ризиком.

РФЗО је отпочео са утужењима ради повраћаја наводно незаконитог утрошених новчаних средстава, подсећају синдикалци у допису министру здравља, а поједини судски поступци првостепено су решени у корист установе, што је још један доказ незаконитог поступања РФЗО.

Организација посла је у искључивој надлежности директора установе. Запослени који су радили прековремено за свој рад морају да буду плаћени сходно позитивним прописима. Уколико РФЗО настави са оваквим поступањем, истичу у Синдикату, урушиће се цео здравствени систем.

Зарад тога, а у циљу обезбеђења континуиране здравствене заштите, Синдикат инсистира на хитном решавању овог проблема.

Касни Закон о социјалној заштити

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије упутио је крајем новембра допис министру за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александру Вулину, и његовим помоћницима Бранки Гајић и Зорану Лазићу, у коме се тражи информација о изради Закона о изменама и допунама Закона о социјалној заштити. Закон о социјалној заштити је од изузетне важности за радно-правни и материјални положај запослених, наводи се у допису, па зарад тога бројна отворена питања морају бити решена, а приоритет су дефинисање сопствених прихода

установа социјалне заштите, положај запослених и начин финансирања запослених здравствених радника у социјалној заштити.

Радна група за израду Закона о социјалној заштити формирана је пре више од две године, али Синдикат до данас нема информацију о њеном раду. Синдикат сматра да социјални партнери морају заједно да решавају горућа питања у делатности социјалне заштите. Зарад тога, закључује се у допису министру Вулину, мора се убрзати израда закона, а репрезентативни синдикати морају да дају мишљење на предложени Нацрт закона.

Обележена годишњица Синдиката

Две и по деценије од усвајања првог Статута Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити обележено је одржавањем свечане седнице Републичког одбора Синдиката 15. октобра у Крупњу. Пре тога, чланови Синдиката посетили су меморијални комплекс Мачков камен где су одали почаст настрадалима у Првом светском рату.

Национални семинар за младе

У оквиру обележавања Дана Синдиката 15. октобра одржан је и Национални семинар – „Друштвено одговорно реструктурирање и улога синдиката у побољшању квалитета здравствених услуга у Европи“. Семинар који је био намењен члановима Секције младих Синдиката реализован је у сарадњи са организацијом ФОРМАК. Поред младих, у раду семинара учествовали су и чланови органа Синдиката. Овакав вид едукације младих, оцена је свих учесника, требало би да допринесе њиховом бржем укључивању у синдикални рад.

Синдикална школа

У организацији Градског одбора Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Београда, у хотелу „Оморика“ на Тари од 20. до 23. октобра одржана је „Синдикална школа“ 2016, у чијем раду је учествовало око 180 чланова органа Синдиката и синдикалних организација Београда и Србије, а међу њима били су и председник Синдиката др Зоран Савић и један број носилаца функција и чланова Републичког одбора Синдиката.

Ударна тема овог скупа на којој је говорила Ивана

Савићевић из Министарства државне управе и локалне самоуправе била је – Закон о систему плата у јавним службама и доношење посебних закона за делатности здравства и социјалне заштите. Помоћник министра за рад Зоран Лазић говорио је о примени Закона о раду и Посебном колективном уговору, а председница ГОС Београда и члан Председништва Синдиката прим.др сц. мед Радмила Обреновић била је уводничар радионице – Критеријуми за утврђивање радног доприноса.

Семинар у Луковској Бањи

У оквиру Синдикалне школе, у Луковској Бањи од 4. до 6. новембра одржан је семинар за чланове Извршног одбора и активисте Синдиката Рашког округа, на коме су учествовали и представници синдиката из Ужица и Суботице. У препуној сали где је било 80 учесника, дипломирани правник из стручне службе Синдиката Михаило Говедарица говорио је о значају и примени Колективног уговора и статусу запослених у апотекарским установама и активностима чланова Синдиката. Семинар је према речима секретара Рашког округа Сакипа Прељевића испунио очекивања, а учесници су задовољни отишли из Луковске Бање.

Саветовање о безбедности и здрављу на раду

Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије за Јжнбачки округ (ЈБО) организована је у Вршцу од 14. до 16. новембра саветовање – „Актуелана питања у Синдикату и безбедност и здравље на раду“. Учесници овог скупа били су председници синдикалних организација на територији ЈБО, чланови Одбора ЈБО и чланови Надзорног одбора ЈБО. Саветовању су присуствовали и председник Синдиката др Зоран Савић и председница Покрајинског одбора Синдиката Војводине др Дуња Циврић.

Повеља за безбедност „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“

Поводом Дана безбедности и здравља на раду у Републици Србији, Управа за безбедност и здравље на раду доделила је Клиничко-болничком центру „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“ Повељу „28.април“ за освојено прво место у категорији преко 250 запослених у области безбедности и здравља на раду за 2015. годину. Синдикална организација КБЦ „Др Драгиша Мишовић - Дедиње“ је једини репрезентативни синдикат у овој еминентној установи, а председница те СО је мр Јасмина Милошевић, која је и председница Одбора за безбедност и здравље на раду.

In memoriam
Милован
Чотрић

Милован Чотрић, први секретар Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије и један од учесника у стварању Синдиката преминуо је 3. новембра 2016. године. Његовим саборцима и млађим синдикалним колегама остаће у сећању као племенит човек, велики синдикални стручњак и борац за права запослених у здравству и социјалној заштити Србије.